

ימי תשועה, שכבה צעירה
שיעור 5 – מוזמנים לארמון
מפתח הלב מתוך אמונה, המינהל לחינוך דתי

ב"ה

מוזמנים לארמון

ימי תשועה

שכבה צעירה

הרצינאל

"אַרְץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹקֶיךָ דָּרַשׁ אֹתָהּ. תִּמְיֵד עֵינֶי ה' אֱלֹקֶיךָ בָּהּ, מִרְשֵׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרֵית שָׁנָה" (דברים י"א, י"ב).

במקורות אנחנו מוצאים שארץ ישראל היא ארץ המיוחדת לה' והוא אלוקי הארץ:
- הרמב"ן אומר בפרשו (ויקרא י"ח, כ"ה) שהארץ היא "נחלת ה' המיוחדת לשמו".
- רבי יהודה הלוי בספר הכוזרי (מאמר ה', כ"ג) קורא לה "הארץ המיוחדת לאלוקי הארץ".
במקורות אחרים אנחנו מוצאים שמדמים את הארץ ל"פלטין (ארמון) של מלך".
הדימוי לארמון יוצר תחושת כבוד מחד גיסא ותחושת מחויבות מאידך גיסא, כפי שעולה מהמקורות האלה:
- "היושב בארץ ישראל יושב בפלטין (ארמון) של מלך. ונקראת ארץ ה' והארץ הזאת מעלת הצדיקים" (רבנו בחיי, פרשת האזינו).

- הזהיר שיש לעלות לארץ ישראל ב**כבוד ראש** ובקדושה ובטהרה... שאם יחטא ייענש יותר מאם יחטא בחו"ל... כי ה' דורש אותה תמיד, ועיני ה' בה והשגחתו תמיד. ואינו דומה מורד במלכות בפלטין למורד חוץ לפלטין" (ספר הכלבו, קכ"ז).

כשעם ישראל אינו זוכה ונאלץ לרדת לגלות – עליו לשמור על המצוות למרות שערך יורד, בחינת "הַצִּיבֵי לָךְ צִיָּנִים" (ירמיהו ל"א, כ').

בשיעור זה אנו מוזמינים את התלמיד לארמון המלך שם יחווה את הקרבה למלך ואת השמחה שבכל השפע שמציע המלך בארמונו. התלמיד ייחשף לכללים מיוחדים הקיימים בארמון ויחווה יחד עם נתיני המלך גירוש מהארמון. בסוף ישוב התלמיד אל הארמון וישאף להיות בקרבת המלך במקום המיוחד האהוב על המלך.

מטרות השיעור

- התלמידים יבינו שארץ ישראל משולה לארמון ובו גר המלך – הקב"ה.
- התלמידים יבינו שכדי להישאר ב"ארמון" מוכרחים לשמור על הכללים הנהוגים בו.
- התלמידים ירצו להתנהג על פי כללי הארמון.
- התלמידים ירצו להיות קרובים למלך.

מבנה השיעור:

פתיחה: ברוכים הבאים לארמון המלך (מליאה)
שלב א': ספר הכללים שנתן המלך לנתינים הגרים בארמונו (מליאה וזוגות)
שלב ב': למה גרש המלך את הנתינים מארמונו? (מליאה)
שלב ג': חוזרים לארמון (קבוצות)
סיכום: המקום המיוחד שם אהב המלך לשכון (מליאה ועבודה יחידנית)

ימי תשועה, שכבה צעירה
שיעור 5 – מוזמנים לארמון
מפתח הלב מתוך אמונה, המינהל לחינוך דתי

ב"ה

ההכנות הנדרשות

- יש להביא חמישה גיליונות נייר גדולים או חמש שמיניות בריסטול.
- יש להביא צבעים או טושים.
- יש לצלם את דף "תמרורי המלך" (נספח 1) כמספר תלמידי הכיתה.
- יש לצלם את דף "מכתב למלך" (נספח 2) כמספר תלמידי הכיתה.

פתיחה: ברוכים הבאים לארמון המלך (מליאה)

- נספר את הסיפור הבא:

מלך אחד רם ונישא שלט בכל העולם כולו. המלך אהב את כל נתיניו, דאג להם ונהג בהם בחסד ובחמלה. אבל הייתה ארץ אחת שאותה החליט המלך להפוך לארמונו. הוא לקח ארץ קטנה ומיוחדת והפך אותה לארמון מלכותי. הנתינים שגרו באותה ארץ שמחו מאד. הם שמחו כי היו קרובים למלך הטוב ושמחו שארצם הפכה לארמון מפואר. כל הארץ הייתה מקושטת בעצי פרי נפלאים, נהרות ומעיינות יצאו מהבקעה ומההר ושמם נעימה עטפה את הכול. המלך אהב את כל חלקי ארמונו, אבל היה מקום מיוחד שאהב במיוחד ושם אהב לשכון. כשהיו הנתינים מתקרבים לאותו מקום היו מרגישים הרגשה מיוחדת. הם הרגישו את טוב ליבו של המלך. הם חשו את כוחו המיוחד. המקום היה קדוש ונשגב והם רצו להיות טובים וקדושים כמו המלך. כך חיו הנתינים בארמון בשמחה.

- נאמר שהסיפור הוא משל.

- נשאל:

- מי המלך? (ה')
- היכן בחר להקים את ארמונו? (בארץ ישראל)
- מה שמו של המקום אותו אהב במיוחד? (בית המקדש)
- מי הם הנתינים שגרו בארמון? (עם ישראל)
- כיצד הרגישו הנתינים כשהגיעו לאותו מקום? (שמחה וקדושה)
- מדוע שמחו הנתינים שהמלך בחר בארצם לארמונו? (כי היו קרובים למלך הטוב)

שלב א': ספר הכללים שנתן המלך לנתינים הגרים בארמונו (מליאה וזוגות)

- נאמר לתלמידים שאנו רוצים לספר להם את המשך הסיפור, אך בשני מקומות הסיפור נמחק. בהמשך התלמידים יעזרו להשלים אותו.
- נמשיך בסיפור.

המלך נתן לנתינים שלו, אלו הגרים בארמונו, ספר כללים שם כתוב כיצד צריך להתנהג בארמון. בספר הכללים כתוב שצריך ל _____ . בנוסף כתוב שיש לאהוב זה את זה ולכבד זה את זה וכתוב שאסור _____ וכן אסור לדבר זה על זה דברים רעים. כדי לזכור את הכללים פיזרו נתיני המלך ברחבי הארמון תמרורים עם הכללים החשובים.

ימי תשועה, שכבה צעירה
שיעור 5 – מוזמנים לארמון
מפתח הלב מתוך אמונה, המינהל לחינוך דתי

ב"ה

תמרורים המורים מה צריך לעשות נצבעו בצבע ירוק ותמרורים המורים מה אין לעשות נצבעו בצבע אדום.
המלך הסביר שזהו ארמון פלאי. אם לא נשמעים לתמרורים הארמון מקיא את הנתונים שיושבים עליו והמקום המיוחד שהמלך אוהב נהרס.

• נשאל:

- למה נמשל ספר הכללים? (ספר התורה)
- מהם הכללים? (המצוות)
- נחלק לכל זוג דף "תמרורי המלך" (נספח 1).
- נבקש ממחצית הזוגות למלא בתמרור מצוות עשה ולצבוע את מסגרת התמרור בירוק וממחצית הזוגות למלא בתמרור מצוות לא תעשה ולצבוע את מסגרת התמרור באדום.
- נקרא את הסיפור שנית ובמקום שיש להשלים נעצור. את הקו הראשון ישלימו מחצית הכיתה שכתבו תמרורים עם מצוות עשה ואת הקו השני ישלימו מחצית הכיתה שכתבו תמרורים עם מצוות לא תעשה.
- נבקש מהתלמידים לבחור כלל אחד מכל צבע ולנסות להסביר מדוע חקק המלך את הכלל. נדגיש שהמלך הוא חכם מאד ולא תמיד הנתונים הבינו את כל הסיבות לכללים, אבל הם בטחו במלך וקיימו את דבריו.

שלב ב': למה גרש המלך את הנתונים מארמונו? (מליאה)

• נמשיך בסיפור:

יום אחד גורשו הנתונים מהארמון והתפזרו בארצות שונות. המקום המיוחד בו אהב המלך להיות נהרס. הנתונים בכו בכי רב ולא הפסיקו להתגעגע לארמון ולמקום המיוחד בו הרגישו קרובים למלך. היו להם כל מיני מנהגים כיצד לא לשכוח את הארמון.
שנים רבות היו הנתונים מחוץ לארמון, אך לא אמרו נואש. הם ידעו שיום יבוא והמלך יקרא להם לחזור. בארצות השונות ניסו הנתונים לחזור וללמוד את הכללים של המלך ולקיים אותם. הם תלו בביתם תמרורים כמו שראו בארמון כדי שיהיו מוכנים ליום שבו ישובו לארמון ולא ישכחו את הכללים.
גם המלך התגעגע לנתניו. הוא לא הסכים שאנשים מארצות אחרות יגורו בארמונו, לכן פקד על האדמה שלא תצמיח דבר עד שנתניו יטיבו את דרכם ויחזרו לארמון. "כאשר בני ישובו", כך אמר לאדמה, "תצמיחי שוב את פירותיך הטובים".

• נשאל את התלמידים:

- מדוע לדעתכם גורשו הנתונים מהארמון? (כי לא שמרו על הכללים של המלך. נספר שכשהפרו את הכלל הכי חשוב - לאהוב זה את זה - אז לא יכלו להישאר יותר בארמון)
- האם הנתונים רצו לחזור? מה עשו כדי לחזור? (התגעגעו, בכו, לא שכחו את הארמון ושיננו שוב ושוב את ספר הכללים)

- האם המלך רצה שהנתינים ישובו לארמון? כיצד שמר המלך על הארמון מאנשים זרים? (המלך רצה ולכן הורה לאדמה לא להצמיח דבר לעמים אחרים).

● **נדבר על הנמשל:**

- נשאל: איך קוראים לגרוש מהארמון? (גלות).
- נסביר כי עם ישראל לא שמע בקול ה' ולא יכול היה להישאר בארץ ישראל. כשהתרבתה שנאת חינם בעם יצאנו לגלות. אך כל השנים לא שכחנו את ארץ ישראל ואת ירושלים וגם הארץ שמרה לנו אמונים. כשלא היינו כאן הארץ הייתה שוממה ועזובה וכשהחלו יהודים לחזור אליה – החלה הארץ לתת פירות, לצמוח ולפרוח.

שלב ג': חוזרים לארמון (קבוצות)

- נשאל: האם הנתינים חזרו לבסוף לארמון המלך?
- נתחלק לחמש קבוצות.
- נחלק לכל קבוצה גיליון נייר או שמינית בריסטול ונבקש מהם להמשיך את החלק האחרון של הסיפור - "הנתינים חוזרים לארמון". את ההמשך יבצעו באחת מהדרכים הבאות לפי בחירה: כתיבה, ציור, קומיקס ועוד (רעיונות אפשריים: ציור של ארץ פורחת, ציור של אנשים שעולים ארצה, קומיקס של משפחה שעוזבת את הבית בגלות ועולה ארצה).
- נערוך סבב בו כל קבוצה תציג את התוצרים.

סיכום: המקום המיוחד שם אהב המלך לשכון (מליאה ועבודה יחידנית)

- נאמר: ברוך ה' זכינו לשוב לארמון המלך. הארץ פורחת, עם ישראל מתחזק בלימוד התורה ובאהבת ישראל... אך בכל זאת משהו בסיפור לא שלם.
- נשאל: מה יש בתיאור הארמון שבסיפור הפתיחה שחסר במציאות שלנו? (המקום המיוחד בו אהב המלך לשכון. אפשר לקרוא שוב את הפסקה: "היה מקום מיוחד בו אהב המלך לשכון. כשהיו הנתינים מתקרבים לאותו מקום היו מרגישים הרגשה מיוחדת. הם הרגישו את טוב ליבו של המלך. הם חשו את כוחו המיוחד. המקום היה קדוש ונשגב והם רצו להיות טובים וקדושים כמו המלך").
- נשאל: האם אתם רוצים שהמלך ישוב לאותו מקום מיוחד? מה תעשו לשם כך? (נאזין לתשובות)
- נספר שלמלך הגיעו מכתבים רבים מהנתינים שלו בו הם מבקשים שישוב למקומו.
- נאמר את המילים מהתפילה המבקשות מהמלך לשוב: "מִמְקוֹמָךְ מְלִכְנוּ תוֹפִיעַ וְתִמְלֹךְ עָלֵינוּ כִּי מְחַכְּמֵנוּ לְךָ" (חזרת הש"ץ של תפילת עמידה, "קדושה").
- נשיר את המילים במנגינה המופלאה של רבי שלמה קרליבך: [ממקומך מלכנו תופיע הרב שלמה קרליבך](#)

ימי תשועה, שכבה צעירה
שיעור 5 – מוזמנים לארמון
מפתח הלב מתוך אמונה, המינהל לחינוך דתי

ב"ה

- נספר שהגיע למלך מכתב מרגש במיוחד מנתין צעיר.
- נחלק דף "מכתב למלך" (נספח 2) ונבקש מכל תלמיד לכתוב מכתב מרגש למלך. נאמר שבתום המשימה נקרא בפניהם את המכתב של הנתין הצעיר.
- נבקש לשתף במכתבים.
- נקרא את המכתב :
מלך טוב ויקר.
זה אני רן כותב אליך.
תחזור בבקשה למקום שאתה אוהב, כמו פעם.
אני כל כך רוצה להרגיש אותך, אני רוצה שנהיה קרובים ממש.
אני מתגעגע אליך מאד וקשה לי לשמוח מחוץ לארמון שלך. אני משתדל לשמור על הכללים שנתת לנו, לא תמיד מצליח, אבל תמיד משתדל. אני מבקש ממך מלך טוב שגם אתה תשתדל ושנוכל כבר להיפגש במקום המיוחד כמו פעם. בבקשה... בבקשה...
אוהב ומודה רן.

